

ОСНОВНИ ДАННИ ЗА КУЛТУРАТА В ОБЛАСТ ПЕРНИК ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Статистическите изследвания на НСИ в областта на културата осигуряват информация за дейността на музеите, театрите, библиотеките, кината, радио- и телевизионната програмна дейност, производството на филми и читалищната дейност. Основните показатели и обхватът на изследванията са в съответствие с методологическите препоръки на ЮНЕСКО.

Културни институции

В обхвата на културните институции се включват музеите, театрите и музикалните колективи (сценичните изкуства) и библиотеките.

1. Музеи

Към 31.12.2022 г. в област Перник функционират 4 самостоятелни музея, регистрирани съгласно Закона за културното наследство.

През 2022 г. движимите културни ценности, формиращи Националния музеен фонд, са 63 хил. фондови единици и в сравнение с 2021 г. техният брой се увеличава с 2206 (3.6%). Цифровизирани са 2 534 фондови единици, като броя им се запазва същия спрямо предходната година. Общата полезна площ, на която са разположени експозициите на музеите в област Перник е 10 538 квадратни метра.

Посещенията в музеите през 2022 г. са 45 хил. и в сравнение с 2021 г. се увеличават с 44.6% (фиг. 1). В дните със свободен вход са осъществени 38.9% от посещенията (17.5 хиляди). Регистрирано е и увеличение на посещенията на чужденци в музеите - 1.4 хил., или с 352.2% спрямо предходната година.

Фиг. 1. Посещения в музеите в област Перник по години

Общият персонал на музеите в област Перник през 2022 г. е 49 души и намалява с 3.9% в сравнение с 2021 година.

През 2022 г. са **организиранни различни прояви в музеите на областта** като:

- 1755 изнесени беседи, от които 9.1% на чужди езици;
- 72 временни изложби, в т.ч. собствени - 57;
- 4 концерти;
- 3 обсъждания на книги;
- 30 видео прожекции.

2. Библиотеки

През 2022 г. в област Перник функционира 1 библиотека с библиотечен фонд над 300 хил. библиотечни документа: книги, продължаващи издания - вестници, списания, бюлетини и други. Библиотечният фонд в област Перник през 2022 г. се състои от 302 хил. библиотечни документа, като 95.6% (289 хил.) е зает от книги. Регистрираните читатели са 1 936, което е с 12.2% повече в сравнение с предходната година. Посещенията в библиотеката се увеличават с 13.2% и достигат 23.2 хиляди през 2022 година. Увеличава се заетият библиотечен фонд (56 хил.) с 23.7% спрямо 2021 година. Заетият библиотечен фонд средно на един читател е 29 броя за 2022 г. и се увеличава в сравнение с предходната година средно с 3 броя.

Аудио-визуална дейност

Аудио-визуалната дейност включва филмовото производство, дейността на кината, както и радио- и телевизионната програмна дейност.

3. Кина

В края на 2022 г. кината в областта са 2 с 5 киноекрана. В сравнение с предходната година прожекциите и посещенията се увеличават - съответно 1287.9 и 500.3%. Прожектирани са общо 139 филма.

Най-много прожектирани филми са с американска националност - 82. В сравнение с предходната година с 21 се е увеличил броят на показаните български филми, като при тях броят на прожекциите е 861, а на зрителите 11 466. Увеличение има и в броя на прожектираните европейски филми - с 23, като броят на прожекциите през 2022 г. е 569, посетени от 7 711 зрители.

4. Читалищна дейност

Народните читалища са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. Изследването на читалищната дейност се провежда веднъж на пет години в съответствие с Националната статистическа програма и е изчерпателно, като обхваща всички читалища на територията на Република България, регистрирани в съответствие със Закона за народните читалища (ЗНЧ).

Към 31.12.2022 г. действащите читалища на територията на област Перник са 84, от тях 19 (22.6%) са в градовете, а 65 (77.4%) в селата. В сравнение с 2017 г. броят на читалищата се увеличава с 3, или 3.7%. Членовете на читалищата са 6 518, като спрямо 2017 г. броят им се увеличава с 404, или с 6.6%.

През 2022 г. във функциониращите читалища са налични следните услуги:

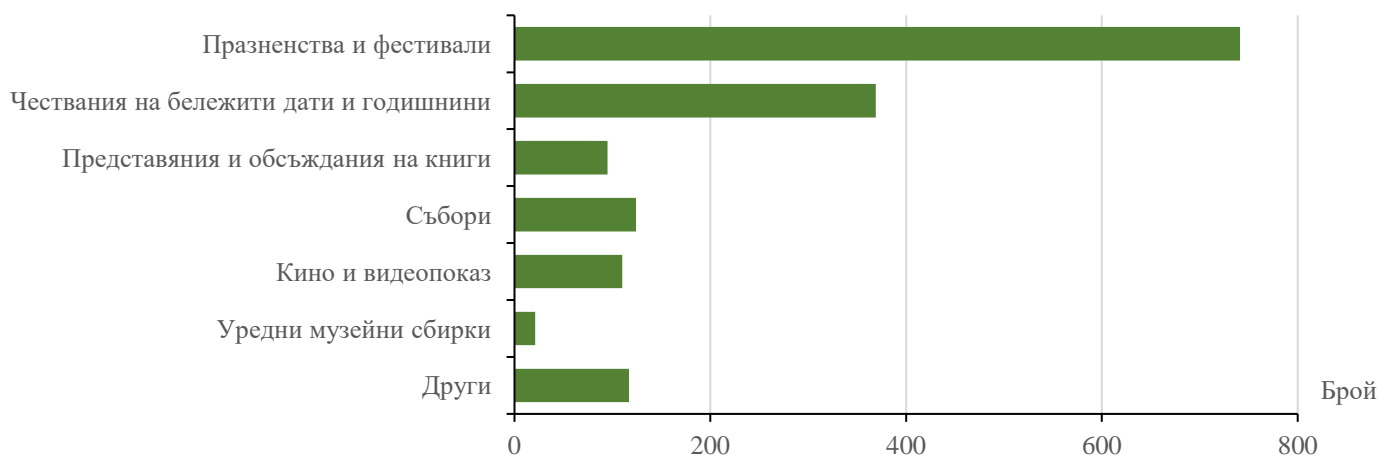
- 30 читалища (35.7%) предлагат услуги за ползване на компютър с достъп до интернет за потребители;

- В 58 читалища, или 69.0% от всички читалища, има действащи библиотеки;

- 39 (46.4%) читалища разполагат със зала за представления.

През 2022 г. от читалищата в област Перник са организирани общо 1 577 културни и творчески прояви. Най-голям е броят на организираните от читалищата празненства и фестивали - 741, следван от честванията на бележити дати и годишнини - 369 (фиг. 2).

Фиг. 2. Културни и творчески дейности в читалищата в област Перник по вид

Методологични бележки

Информация за дейността на музеите се получава в резултат на регулярно провеждано годишно наблюдение. Тяхната дейност се характеризира чрез: музейните фондови единици; посетителите; културно-просветната работа; персонала; приходите и разходите и материалнотехническата база. В броя на музеите се включват самостоятелните музеи, създадени по реда на чл. 25, ал. 1 и ал. 2 от Закона за културното наследство (обн., ДВ, бр. 19 от 13 март 2009 г.) и извършвали дейност през съответната година.

Сценичните изкуства са предмет на отделно годишно изследване. Единици на наблюдение са театрите, оперите, оперетите, цирковете, музикалните колективи, дружествата и сдруженията, които са организирали и провели рецитали и концерти (естрадни, фолклорни, симфонични, камерни, хорови, на духови оркестри, смесени и други). Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: сцени, места, представления, посетители, постановки по националност на автора, включително нови постановки.

Предмет на годишно статистическо наблюдение е и дейността на библиотеките с библиотечен фонд над 200 хиляди единици. Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: библиотечен фонд (книги, продължаващи издания и други библиотечни документи), читатели, посещения, зает библиотечен фонд, персонал, приходи и разходи, компютри, площ на библиотеките.

Дейността на кината се обхваща чрез следните основни характеристики: места, екрани, прожекции, зрители, приходи от билети. Не се наблюдават киноклубовете и подвижните кина.

Дейността на радио- и телевизионните оператори се обхваща чрез следните основни характеристики: предавания по функция в часове, приходи и разходи.

Изследването на читалищната дейност се провежда веднъж на пет години в съответствие с Националната статистическа програма и е изчерпателно, като обхваща всички читалища на територията на Република България, регистрирани в съответствие със Закона за народните читалища (ЗНЧ).

Повече информация и данни от изследванията в областта на културата могат да се намерят на сайта на НСИ (<https://www.nsi.bg/bg/content/3552/>) и в Информационна система ИНФОСТАТ на НСИ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=36).